

15.1b PROPOSITION 2: Ändamålsbestämda medel

Ändamålsbestämda medel - bakgrund

Förbundsstämman har vid tidigare år låtit en del av riksförbundets resultat öronmärkas för specifikt framtida ändamål. Detta kan utläsas i årsredovisningen under *eget kapital* med rubriken *ändamålsbestämda medel*. Beloppet uppgår idag till 7 555 tkr.

Vid tidpunkten när beslut togs beskrevs ändamålet som *Utvecklingsfond*. Beslutet innebar även att det endast var förbundsstämman som förfogade över medlen, med andra ord krävs det att förbundsstämman fattar ett nytt beslut om vad medlen mer exakt ska gå till inom området *utveckling*.

Vid den extra förbundsstämman den 9 oktober 2021 beslutades riksförbundets ekonomiska ramar. Ett beslut som hade föregåtts av en god dialog inom förbundet och landade i en samsyn i organisationen. Beslutet innebar att även riksförbundet behövde anpassa sin organisation utifrån den utveckling som skett de senaste åren vilket för riksförbundet bland annat innebar sänkta ramar.

I möten inför och i samband med det beslutet, lyftes även vikten av att stärka riksförbundets egna kapital upp. I ärendet¹ går att läsa:

”...Avdelningarna och medlemsorganisationerna har uttryckt en förståelse för att riksförbundet behöver bygga upp eget kapital. Eventuella resultatförbättringar kommer i första hand användas för att stärka riksförbundets egna kapital, i linje med hur önskan uttryckts i dialogprocessen.

Förbundsstyrelsen beslutade för år 2021 en budget för riksförbundet som innebar att ändamålsbestämda medel, vilka utgör en del av det egna kapitalet, skulle användas för att möta kostnader som översteg av förbundsstämman erhållen ram. ...”

Nuläge samt förslag till förändring

Inför förbundsstämman den 27 maj 2023 kan riksförbundet visa en förändrad ekonomisk bild.

Sedan föregående förbundsstämma har riksförbundet genomfört en omorganisation anpassad efter tilldelade ramar. Samtidigt har stor försiktighet, med bland annat framflyttad organisationskonferens, och stark återhållsamhet rådit på kostnadssidan. Detta har sammantaget medfört positiva resultat som har kunnat stärka det egna kapitalet, i linje med förbundsstyrelsens strävan och hur önskan uttryckts i dialogprocessen som föregick extra stämman 2021.

Som kunde konstateras redan vid extra stämman 2021 så står studieförbunden och därmed Studiefrämjandet inför en osäker tid med omställning av arbetssätt inom verksamheten och frågor kring hur ett framtida bidragssystem som ska gälla från och med 2024 kommer att se ut. Förbundet kommer fortsatt behöva vara kostnadsmedvetna och fortsätta se över hur samordningsvinster kan tillvaratas inom organisationen. I en tid av förändring kan det ändå behöva satsas, men då på ett för Studiefrämjandet som helhet bästa avvägda sätt.

Det egna kapitalet kan ses som förmågan att överleva, och ett stort eget kapital ger förbundet styrka under perioder med lägre intäkter eller vinst. I syfte att tydliggöra och förenkla bilden av riksförbundets egna kapital, där del av kapitalet idag begränsats till ett ändamål, föreslår förbundsstyrelsen att upplösa de ändamålsbestämda medlen om 7 555 tkr. Förbundsstämman kan genom detta välja att disponera del av det egna kapitalet utan begränsning till ändamål. Vid beslut om upplösning av ändamålsbestämda medel övergår medlen till balanserat kapital (s.k. fritt eget kapital). Om förbundsstämman skulle besluta om användning av ändamålsbestämda medel eller

¹ Ekonomiska riktlinjer och ekonomisk ram för Studiefrämjandets riksförbund 2022 och 2023

del av balanserat kapital innebär det i realiteten att riksförbundet tillåts redovisa ett negativt resultat, vilket nogga behöver övervägas.

Ekonomiska riktlinjer och ramar för riksförbundet 2024 och 2025 behandlas i ett separat ärende.

HUVUDYRKANDE

Förbundsstyrelsen föreslår att

Förbundsstämman beslutar

att upplösa de kvarvarande ändamålsbestämda medlen om 7 554 899 kronor, som därigenom övergår till balanserat kapital.